

הגות מחשבה ומוסר
בענייני פרשת השבוע
ונידוני הלכה
מתורתם של יושבי
בתי המדרש
ברכסים

ממשנת של חזקוני

פרשת ויחי
גליון 9

משנת
היום

אופק רכסים

מתי יגיעו מעשי למעשי אבותי • הרה"ג רבי נחום צבי לובאן שליט"א

צאת הצום 4:54

הדלקת נרות 4:04

זריחה..... 6:34

סוף זמן קר"ש 8:16

סוף זמן קר"ש (גר"א) 9:04

סו"ז תפילה (ב) 9:54

חצות..... 11:34

שקיעה..... 4:34

צאת שבת 5:15

ר"ת..... 5:47

ישראל, שהוא ניהו ענינו של המשכן.

ינתבאר בטור (או"ח סי' תיז) שהרגלים מכוונים כנגד האבות הק', פסח כנגד אברהם אבינו, דכתיב לוישי ועשי עוגות ופסח היה, שבועות כנגד יצחק אבינו שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו של יצחק, וסוכות כנגד יעקב אבינו ולמקנהו עשה סוכות, ואף דיש להעמיק חקר בביאור, אך עכ"פ נמצאו למדים דבג' חלקי חומש שמות נעוצים מדותיהם של שלשת האבות הק'. ובכל חלק מעמיד הכל"י את אחד מרגלי בנינו, בהוצאה מן הכח אל הפועל של מדות האבות הקדושים.

נמצא שחומש בראשית הוא הראשית של כלל המציאות כולה, ושל כל"י בפרט בהעמדת אבות האומה, וחומש שמות כפתיחתו "ואלה שמות בני ישראל" הוא התפשטות כח האבות בבנים, וקביעת מדותיהם ביסוד בנין העם.

בסיום דברי יעקב אבינו לבניו בפרשתנו נא' (מט, כח) "וזאת אשר דבר להם אביהם ויברך אותם איש כברכתו ברוך אותם". כאן, בברכת אב לבנים, נעוץ סוד המעבר מהאבות לבניהם, כאן הוא סוד החיבור של כל"י לאבותיהם. אין אנו תחילת הקדושה, ירושה היא לנו מאבותינו. יסודותינו יונקים מאבותינו הק' שע"י קדושת עבודתם נעשו מרכבה לשכינה. מכוחם אנו באים, וכל איש ואיש מכלל"י הינו ענף היוצא ומשתרג מהם ומכוחם.

זו עבודתנו - להמשיך מסורת אבותינו, להיות חוליה איתנה בשלשלת הדורות המגעת עד האבות הקדושים.

"חייב אדם לומר מתי יגיעו מעשי למעשה אבותי אברהם יצחק ויעקב" (תנ"ב"א כ"ה) - בזה נמשיך את כוחם וירושתם. ובמשנת רבי אהרן (בין המצרים) דקדק שלשון **חייב** אמור כאן, שצריך לשאוף ולהשתוקק לגדלות היותר גדולה בבריאה, והוא שנתבונן מדוע כה חשק בהם ה'; ועי"כ נשאף שיגיעו מעשינו למעשיהם, שרצו אחריו ית' כאיל על אפיקי מים.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו.

יסודותינו בהררי קודש, וחובתנו להגביה מבטינו ושאיפותינו להגיע לגדולות.

מתי יגיעו מעשינו למעשה אבותינו.

חזק חזק ונתחזק.

עומדים אנו בסיום חומש בראשית, אשר ענינו כשמו - ראשית, כי ענינו הוא העמדת הראשית של כל המציאות. ראשית כל הנבראים בבריאת העולם, ראשית כל האנושות באד"ר, והמסתעף ממנו - ראשית כל בני אדם ע"י ג' בניו, ואח"כ הראשית של העולם מחדש אחר המבול ע"י נח, שמאז נקראו כל זרעו על שמו - בני נח, והוא ע"י ג' בניו, ולאחמ"כ העמדת הראשית של הע' אומות, שמהם נפוצו זרעם על פני תבל, ולבסוף (כמש"כ המהר"ל שכל דבר שיותר עליון הוא יותר נסתר ויוצא אל הגלוי באחרונה) העמדת כלל ישראל - תכלית הבריאה כולה כמאמז"ל בראשית בשביל ישראל שנקראו ראשית, וראשיתם באבות הק', ומהם נחלקו ל"ב שבטים, כשכל א' מבני יעקב הוא הראשית והאב של אותו שבט, שהוא המעמיד את מדתו ואופיו של אותו שבט.

זכבר השרישנו הרמב"ן בכל מעשה האבות שהם סימן לבנים, כי ענין האב שהוא שורש לבניו, ואין בן אלא מה שבאב. ויסודות האבות הן שלשה, וע"י כן נעשה מדריגת האבות לחוט המשולש שלא במהרה ינתק, והוא כמאמז"ל באבות (א, ג) על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים, וכידוע, אברהם אבינו הוא עמוד החסד, וכדמצינו בו מדת הכנסת אורחים, וכן דרז"ל ענין ויטע אשל דהיינו אכילה שתיה ולינה, ויצחק אבינו הוא עמוד העבודה וע"כ עלה בעצמו כקרבן ע"ג המזבח בעקידה, ויעקב אבינו הוא עמוד התורה כמש"כ בו ויעקב איש תם יושב אהלים ודרז"ל באהלים ש ועבר.

אמנם חומש שמות הוא תחילת הבנין של בני ישראל כעם. שתחילתו נעוץ בסוף חומש בראשית שע' נפש ירדו אבותינו למצרים, ומשמם יצאו בעם גדול ורב. ובחומש זה מצינו שקנו כעם את מעלות אבותיהם, שיצאו מדותיהם מן הכח אל הפועל בעצם השיעור קומה של כלליות האומה הישראלית.

דלכשתבונן נמצא שחומש שמות נחלק לג' חלקים המכוונים כנגד מדותיהם של שלשת האבות. פרשיות שמות - בשלח עוסקות בגלות וגאולת מצרים, פר' יתרו - משפטים עוסקות במתן תורה, (ודוק שסיום פר' משפטים הוא בעליית מש"ר להר סיני לקבל את לחות הברית, והיה משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה). ופר' תרומה תצוה - ויקהל פקודי עוסקות בהקמת המשכן. והנה ג' ענינים אלו - יצי"מ, מ"ת והקמת המשכן, הינם כנגד ג' הרגלים - יצי"מ הוא ענינו של חג הפסח, מ"ת הוא ענינו של חג השבועות, והקמת המשכן הוא ענינו של חג הסוכות הבא כנגד ענני הכבוד המבטאים את השראת השכינה בכלל

לתגובות והערות
ניתן לפנות אל המערכת בפקס:
1534-904-0195

לקבלת העלון במייל:
Mishnata@okmail.co.il

לכבוד שבת קודש

בן פורת עלי עין

"בן פורת יוסף בן פורת עלי עין בנות צעדה עלי שור"

ה"אור החיים" הק' מביא על פסוק זה את דברי המדרש (תנחומא וישב ה'), שאשת פוטיפר קראה לכל נשי השרים והגדולים והכניסה את יוסף לשרת לפניהם, וקיבוצם והיקפם כאצעה זהו כזי להביט בו עיי"ש. ולמרות הנסיון הנורא, רוח הקודש מעידה עליו שלא הביט און. וכשם שהוא לא הסתכל בהם, כמו"כ לא תשלוט בו עין הרע. כח שמירת העיניים היה כוחו האדיר של יוסף הצדיק. ע"כ דברי האור החיים הק'.

וכך דרש הרב זצ"ל: מובא בתשובות הגאונים סי' קע"ח שלאחר פטירתו של רב התקבצו תלמידיו, ולאחר שמנו כל מילי דחסידותא דחזו ביה, חילקו ביניהם כל אחד לנהוג באחת מהנהגות הקדושות של רבם. ומסופר שם שרב יוסף ורב ששת קיבלו על עצמם את ההנהגה של רב שלא להסתכל מחוץ לד"א שלהם. ברם, למרות מאמציהם ראו שלא יוכלו לעמוד בזה, ואז נקטו בצעד של מסירות נפש, וסימאו את עיניהם!

העיר על זה מורנו הרב זצ"ל הערה עצומה ונוראה: ביבמות (ל"ה, כ"ג, כ"ה) איתא: "אמר רב עמרם: הא מילתא אמר לן רב ששת, ואנהרינהו לעינין ממתניתין". לשון זו של רב עמרם "אנהרינהו לעינין" היא ביטוי מיוחד שלא מצאנו אצל אמוראים אחרים. דוקא ביחס לרב ששת שהיה סגי-נהור התבטאו שהוא "האיר" עיני החכמים!

מדוע השתמש רב עמרם כלפי רב ששת דוקא בלשון זו של "אנהרינהו לעינין"? השיב על כך הרב זצ"ל: דוקא הוא, שלא ראה מה שלא צריך לראות, זכה וראה בחכמתו את מה שאנחנו לא יכולים לראות, כשטמטמנו את עצמנו בראיות לא טובות..

איתא בברכות (כ"ה) ביחס לרב ששת עצמו, שנתן עיניו (הסומות!) בההוא צדוקי ונעשה גל של עצמות. גם כאן רואים שכוחו של רב ששת דוקא, בעיניו הטהורות, לעשות מאדם גל של עצמות ע"י שהביט בו. מתוך

יש נהגו בכל ערב שבת קודש להתענות ולהמעיט באכילה כדי שלא יתמלא כריסם ויגבר תאבונם לכבוד סעודות השבת ויאכלו לתיאבון, לעונג שבת. בערב-שב"ק זה אנו זוכים בעל-כרחינו לקיים מצוה זו, כאשר אנו צמים צום יי בטבת, וכולנו נכנסים לער"ש בצום ואוכלים סעודות שבת לתיאבון.

בעניין זה יש בנותן עניין להביא את המעשה הבא שהיה עם האדמו"ר ה"אמרי אמת" מגור (התפרסם ב"ניב המורה" סיון תשע"ג):

פעם שאל אחד מנכדיו את האמרי אמת, מדוע באמת נפסק בשו"ע למעט באכילה בער"ש ויו"ט כדי שיכנס לשבת כשהוא תאב, וכי לא עדיף שאדרבה, ייכנס לסעודות שבת כשהוא שבע ובלילה לא תהא סעודתו אלא רק לשם מצוה לכבוד השבת? השיבו האמרי אמת זצ"ל: "כך רצו משמים, שתרעב בערב שבת, ועבודתך היא זו, שאפי' שהינך רעב אינך אוכל לתיאבון אלא רק לכבוד שבת ולא מפאת היותך רעב..."

אם ח"ו לא נזכה - וביהמ"ק בשיממונו עודנו יעמוד, אזי נשתדל איפוא, גם בליל שבת הזה, לעשות כדברי האמרי אמת: לאכול לכבוד שבת, ולא מפני היותנו רעבים...

שמירת העיניים שלו בא לו יתרון כוחו בעיניו.

וכך סיים הרב זצ"ל את דבריו: הלומד ילד למה הוא דומה, לדיו כתובה על נייר חלק. אבל הלומד זקן דומה לדיו כתובה על נייר מחוק. זה כתוב וזה כתוב, אבל אינו דומה...

ילד וזקן לאו דוקא. מי שעניו שבעו מראיות לא טובות, ואח"כ משתמש בהן לדברי תורה וקדושה הוא רואה דברים אחרים... אי"ז אלא ככותב על נייר מחוק. ואינו דומה ולא מתקרב למי ששומר עיניו, שתורתו כתובה על נייר חלק.

'חיזוק' תמידי

"וַיִּקְרְבוּ יְמֵי דָוִד לְמוֹת וַיְצַו אֶת שְׁלֹמֹה בְּנוֹ לֵאמֹר; אֲנֹכִי הִלְדָּה בְּדַרְדָּר כָּל הָאָרֶץ וְחִזְקָתָהּ וְהִייתָ לְאִישׁ" (הפסרה; מלכים א' ב,א)

על לשונו של הג"ר רפאל המבורגר זצ"ל, היה שגור המשפט - **וְהִייתָ לְאִישׁ**... ויש מקום להבין על איזה 'איש' מתכוון הכתוב - מה כלול בנאמר **וְהִייתָ לְאִישׁ**. עיון קל בתרגום יתן את התשובה - 'לגבר דחיל חטאין', כלומר; מורה דוד לבנו - **וְחִזְקָתָהּ** וְהִייתָ לגבר הירא מעבירה, וזה הוא **אִישׁ**... כל 'איש' אחר איננו 'איש' אמיתי. ועוד אפשר"ל, שהרי מבחינה גופנית - איש חזק מהאשה, וכשאומרים 'איש' אומרים גם ל' חוזק. ומהתרגום למדנו שחוזק אמיתי, הינו אדם המלא יראת חטא.

וכיצד מגיעים לחוזק הזה, אזי כבר שנינו (ברכות לב ע"ב; רש"י);

'ת"ר ארבעה צריכין חיזוק ואלו הן תורה ומעשים טובים תפלה ודרך ארץ' - שיתחזק האדם בהם תמיד בכל כוחו.

דבר נפוץ הוא כיום, של בחורים ההולכים ללמוד בישיבה אחרת לתקופת מה, והוא נקרא בפי כל; 'אני בחיזוק'... אמנם כשבאים למקום חדש, ממילא יש יותר חשק ללמוד. אולם חשוב לזכור שהכל תלוי בנו, ו'חיזוק' אמיתי אינו מסתכם ביצירת התחדשות במקום הלימוד, כדוגמת הבחור הנוסע לישיבה אחרת. וכי אברך אין בידו להתחזק...?

אם האדם יתבונן בשביל מה הוא בא לעולם, ועד כמה חשוב להתחזק, ומאיךך - כמה הוא יצטרך אם הוא לא יתחזק. אזי יוכל הוא ליצור בעצמו נקודת התחדשות גם בישיבתו הוא. שהרי, עיון קל בל' רש"י מגלה, שהחיזוק הינו דבר תמידי, ואין די בתקופה מסוימת ותו לא. וכלשון רש"י 'שיתחזק האדם בהם - תמיד, בכל כוחו'. דהיינו: לא מספיק 'לפעמים', אלא 'תמיד'.

אלקים חשבה לטובה

כאילו קיים עולם מלא • הרב משה מנת

בסיורנו של ספר בראשית אנו זוכים במרגניתא טבא מאת ה"ספורנו", המעביר לנו שיעור בהשקפה, נושא השיעור: כיצד יש להסתכל על מאורעות החיים מזווית הראיה של האמונה וההשגחה. מגיד השיעור: יוסף הצדיק המלמד את אחיו פרק מאלף מתוך ספר תולדות חיינו. בו הוא מתאר כיצד הוא התיחס לקורות אותו במשך כ"ב שנה, בגלותו במצרים.

דברי ה"ספורנו" נכתבו כפירוש לפסוקים: "ויאמר אליהם יוסף אל תיראו, כי התחת א' אני, ואתם חשבתם עלי רעה, א' חשבה לטובה, למען עשה כיום הזה להחיות עם רב". וזה לשונו: "התחת א' אני - האמנם אני דיין תחתיו שאדון אחר גזירותיו ואעניש מי שהיה מאתו לעשותם, כמו בית דין המבטל דברי ב"ד חברו? כי אמנם שליט הייתם שלוחיו בזה בלי ספק! כענין לא אתם שלחתם אותי הנה כי הא' (פר' ויגש). ואתם חשבתם עלי רעה - הנה פעולתכם היתה בשגגה, שחשבתם אותי לרודף ואם היה זה האמת, היתה פעולתכם בדין. א' חשבה לטובה - המציא בכם זאת השגחה לתכלית הטוב.

מה נפלאים הם הדברים. בנוסף לנימה הפייסנית והמרגיעה, יוסף מגלה כאן כיצד הסתכל על הדברים במשך כל תקופת התלאות הקשות אשר פקדוהו במצרים. לא מדובר כאן במבט לאחור גרידא, האומר שבדיעבד מתברר עתה שהכל היה לטובה. אמנם גם זו מעלה, להסיק מסקנות כאלו לאחור-מעשה.

אולם ר' ירוחם הלוי מלמדנו שיש כאן רוממות מיוחדת במינה, שכבר מלכתחילה בכל שנות הגלות המרה והסבל הנורא הוא חי עם הידיעה הברורה שתכלית מעשי השבטים אתו הינה לטובה. דבר זה נמצא כבר בדברי חז"ל ("בר' צד, ג): "ויאמר ישראל רב, רב כוחו של יוסף בני, שכמה צרות הגיעוהו ועדיין הוא עומד בצדק, הרבה ממני שחטאתי שאמרת נסתרה דרכי מה".

שמעתי סיפור נחמד שאירע למשפחה שעלתה לארץ. הם בנו להם בית שהכל תוכנן בו בקפידה, ומשהושלמה מלאכת הבניה הם הביאו את הריטיהם מחוץ לארץ והכניסום לדירה החדשה. כאשר העמיס הסבל את המקרר הגדול על כתפיו אמר: חבל על הטירחיה! הוא לא יכנס לתוך ה"נישה" במטבח! כאן בארץ אין מקררים בגודל כזה! אולם הבעלים האיצי בו לעשות מלאכתו.

כאשר הגיע הסבל למטבח הוא הופתע עד מאד לראות כיצד המקרר מתאים בדיוק רב למקום שנועד לו. הוא לא יכל להירגע מה"מזל הגדול" שהיה לבעלי הבית. בני המשפחה חייכו חיוך רחב לשמע הדברים, שהרי ידוע ידעו שהמטבח נבנה מלכתחילה, על פי אמות המידה של המכשירים החשמליים שהובאו מחו"ל.

סיים המספר את סיפורו ואמר: על כולנו לחייך חיוך רחב כאשר חדשים לבקרים אנו נוכחים לדעת "כי אלקים חשבה לטובה", זו לא "השגחה" של דיעבד, הכל מוכן מראש לטובתנו ולתועלתנו!

דברים אלה יהיו לנו קרן אור בימים שבהם עננים מכסים את פני השמים, וגזירות ואיומים מבית ומחוץ מסתירים לנו את אור ההשגחה העליונה. אולם אם רק נשכיל לתקוע בלבנו את שיעורו של יוסף הצדיק, יקויים בנו "העם ההולכים בחושך ראו אור גדול".

כאשר ר' אליה לופיאן זצוק"ל התכופף והניח את קערת החלב לפני אותו בעל חיים חסר הישע עמד לו אותו הצלם וצילם כבדרך אגב, אך לכאורה לא ידע הצלם את מה שעתידי להיות מתמונה כה סתמית ומשנית, והנה חלפו להם השנים והמתבונן ביט בערגה עצומה על הגדול שעיקר גדולתו היתה ועודה דווקא ביחסו לקטנים לחסרי הישע, לאותם שכלל אינם ניכרים.

אחד מגדולי המחזירים בתשובה נלכד בגדלותו ביום מן הימים (שמו שמור במערכת) כאשר ביקש לעזור לבחור עוזב והתחנן על נפשו של אחד מראשי הישיבות בבני ברק; לאחר תחנוניו, ולאחר לקיחת אחריות מוחלטת ניאות אותו ראש הישיבה לקבל בחור זה ולכאורה הכל בא על מקומו בשלום, אלא שעברה תקופה לא קצרה ואותו גדול קיבל יום אחד טלפון מהר"י ובעדינות יתירה התייעץ מה לעשות שהבחור לאחרונה לא קם לתפילה, יעץ הגדול מה שיעץ ושיחת הטלפון הסתיימה. לאחר כשבוע התקשרו השניים שוב והנה הודה ראש הישיבה מאד כי הנה העצה עזרה והבחור מזה שבוע קם מידי בוקר וחזר לאיתנו ואף מעבר לכך, כך הדבר נתמשך כחודשיים ימים. תקופה חלפה, והנה יום אחד משום מה הסתובב לו ראש הישיבה בבוקרו של יום מוקדם מן הרגיל בפנימיית הישיבה מה שלא היה עושה דבר יום ביומו, והנה עיניו מסרבות להאמין, בחדרו של אותו הבחור ממתניה לו הפתעה: אותו הגדול יושב לו על יד הבחור במיטתו ומעירו אט אט, מגיש לו מים לנטילת ידים, ולמראה הפתעתו הגיב אותו הגדול בפשטות: "לקחתי אחריות לא?".

מסתבר, כי מאותו הטלפון יום יום עלה אותו האדם מירושלים, בוקר בוקר, והעיר בדרכי נועם את אותו הבחור וחזר בחזרה מב"ב לירושלים...

ר' אברהם גנחובסקי זצ"ל ישן בחזו שבישיבת טשעבין תקופה ארוכה מאד עם בחור אשר לאחר שהפנה אותו לטיפול אצל משפחה כל שהיה ולא עלה בידם, הוא היה זה שטיפל בו ולקח עליו אחריות. דאג לו כשאיחר בלילה, ונתן לו מצלחתו.

גדולי עולם נמדדו נבחנו בעוצמת גדלותם דווקא ע"י ובמקומות אשר בהם האדם הממוצע אינו שם לב דיו לסובב אותו.

והנה דבר זה מוזר, על כי הם אותם הגדולים אשר לכאורה אין זמנם בידיהם, כל דקה מחושבת אצלם - כל רגע פנוי הרי ברשימת המתנה הוא. אולם דווקא הם לא יפספסו את החסד האורב להם בפנינת הרחוב, את המסכן שנודד לו בין ספסלי הרחוב.

הנה על רבי חיים קנייבסקי מסופר שבוקר אחד, מיד לאחר תפילת הוותיקין ביקש מנהגו כי תיכף ומייד יעלה עמו לירושלים לאחת הישיבות קטנות, ואפי' לעדכן את הרבנית אמר שאין זמן... הגיעו לירושלים ותיכף יצא ר' חיים מן הרכב, עלה לחדרו של המשגיח ומיד יצא משם וחזר לרכב. בדרכם חזרה סיפר ר' חיים כי אתמול בלילה ביקר אצלו אותו המשגיח והתייעץ על בחור מסויים ולפי מה ששמע היה נראה לו כי אין מנוס אלא להוציא את אותו הבחור וכך אכן הורה לאותו המשגיח, אך הלילה ירד ולאחר מחשבה נראה היה לו כי אין זה נכון במקרה זה ולכן מיהר כדי לומר את דעתו לאותו המשגיח על מנת שלא תצא תקלה... והנה הגיעו בחזרה לרחוב רש"ם והנהג שרצה למהר להרגיע את הרבנית על האיחור רץ ללמעלה ואיך שנכנס כולו דרוך עצרה אותו הרבנית תוך כדי סימון כי הכל בסדר אני יודעת - היא אמרה: "הרב העיר אותי בלילה וביקש שאומר איתו תהילים כדי שלא תצא תקלה תחת ידו..."

מי מאיתנו אשר עובר על יד הספסל, או בפנינת רחוב, בביה"כ, בליל שבת, או סתם כך בבוקרו של יום. נזכור את מעשיהם של הגדולים ונביט סביבנו ונחפש את אותו אחד שפה זקוק למבטינו, וכה צריך את חיוכנו, אלו

עולמות ניתן לבנות רק משימת לב ומטפיחת שכם, מילת עידוד, ו...ן... אפשר גם על כוס קפה.

שאלת השבוע • זיכוי הרבים

מעשה באנשים שנדבה ליבם אותם להו"ל עלון לפרשת השבוע. והנה ישנם אנשים הקוראים את העלון בזמנים האסורים לך עפ"י ההלכה. ועתה יל"ד אם הם נושאים באחריות למכשול זה ועליהם לחלק העלון באופן ובמקום שלא ייצא מכשול או אפילו לחדול מלהוציאו. או שמא, הם את זיכוי הרבים דורשים, ואין מכשול זה כלל מעניינם, ואולי אחריות זו על גבאי ורבני בית-הכנסת מוטל. או שמא, אין האחריות כי אם על עושי המעשה בלבד, ואין האחד יחטא וחברו יפסיד.

מחכם מופלג ממקומו שליט"א: הנה כספיקתכם נסתפקו אמור' (ב"ב) אם לומר שיעור שעניינו הלכות גזל ורמאות, ובתוכו מגלים טכסיסי רמאות, והרי יש כאן זיכוי הרבים לידע האסור אך הצבת מכשול בפני הגזלנים, כשמגלים להם טכסיסי רמאות. ושאלה הגמ' האם בסופו של דבר "אמרה או לא אמרה" את אותו השיעור. ואסקינן: אמרה! כגון דא נאמר "ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם ורשעים יכשלו בהם" ע"כ.

ואם תאמרו: מנין לך לדמות מילתא למילתא? התשובה היא: כך הסברא נותנת. וראיה, שאף רבינו הח"ח נסתפק בשאלה דומה, אם לזכות הרבים בהוצאת ספר שמיה"ל במקום מכשול של מוטב יהיו שוגגין, ואף הח"ח (בהקדמתו) הוכיח מגמ' הנ"ל שלא ימנע טוב מבעליו לזיכוי הרבים במקום מכשול. וישרים דרכי ה'!

ועדיין, שמא לגבאי ביהכנס' או רבני ביהכנס' שרי למיגדר מילתא. וצ"ע]

יהושע דרוקמן

לכבוד מערכת העלון הנפלא השל' וברכה!

בהקשר לשאלתכם אודות האנשים הקוראים את העלון בזמנים האסורים, י"ל כדבר פשוט: "ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם ורשעים יכשלו בהם".

אברהם אדלר

מתשובות שהתקבלו במערכת

לכב' מערכת העלון הנכבד של' וברכה!
נתעוררתי לכמה צדדי עיון בשאלתכם,

א. נראה דהמציאות שאותם הקוראים בעלון בזמן האסור, גם בלא"ה אין לבם קשוב לקריה"ת וכדו', הוא כאן ולבו באספמיה. וא"כ הוא כתרי עברי דנהרא, דאין בזה משום לפנ"ע. (ואיסור דמסייע לד"ע כ' הפוסקים דאינו אלא בשעת העבירה).

ב. ובלא"ה יש להתיר כיון שפעולת החלוקה עיקרה חיזוק צד הקדושה וריבוי תורה ויר"ש, לאותם הקוראים בהיתר. ומה שנסבב מזה מכשול למיעוט, אינו מספיק להגדיר את פעולת החלוקה כנתינת מכשול. ואכמ"ל.

ג. יל"ע אם ראוי להדפיס על העלון 'אין לקרוא בשעת קריה"ת' וכו', או דמוטב יהיו שוגגין ואל יהיו מזידין.

בברכה

א.י. קונסמן

לכב' עלון משנתה של תורה, אשריכם ואשרי חלקכם, מה רב חלקכם בהפצת תורה בביהמ"ד.

בנידון שהועלה אודות זיכוי הרבים במקום מכשול. כך שמעתי

שאלת השבוע לפרשת שמות • חב לאחריני

האוטובוס לירושלים אוסף את הנוסעים, כולנו יודעים שמהתחנה הרביעית הוא יהיה עמוס לעיפה... הפיתוי גדול "לתפוס" מקומות: לילדים, להורים, למשפחה, לחברים ולשכנים. המותר לעשות כן? ! ואם לא, אזי האם אפשר למחות ולהפקיע המקום מיד התופס?

נשמח לקבל תשובות קצרות למדור זה ניתן לפנות למערכת דרך הפרטים הרשומים מטה

תגובות תשובות והערות ניתן להעביר לנציגנו בכוללים:

הר' יעקב נדר ----- מאורות
הר' אריה קוטק ----- עטרת שלמה
הר' אברהם אדלר ----- כנסת חזקיהו
הר' נתן פוגל ----- נר ישראל
הר' יחיאל אלכסנדר ----- משנת אליהו
הר' יהושע קנטור ----- יערפו טל
הר' עדו לוי ----- עטרת אליהו

ובפקס: 15349040195

ניתן לקבל את העלון דרך המייל: mishnata@okmail.co.il

משנת שמחה

שמחות הקהילה בשבת

שלום זכור, ברית • דה-האס - סתיו ----- בבית חמיו שמעונוביץ 46

עליה לתורה • אלקובי (הר' לרין) ----- ר' מאיר בעל הנס

לעדכון שמחות - עד יום ד' אהה"צ ----- 054-8441892